

Nowelizacja ustawy o odnawialnych źródłach energii

7 czerwca 2018 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, której projekt zgłoszony został w czerwcu 2017 r. i została ona przekazana Prezydentowi oraz Marszałkowi Senatu. Nowe regulacje mają na celu przede wszystkim efektywniejsze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, a także wypełnienie zobowiązań międzynarodowych.

Nowelizacja obejmuje zmiany w obrębie trzech ustaw: o odnawialnych źródłach energii, o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz ustawy Prawo budowlane. W przypadku dwóch ostatnich ustaw zmiany dotyczą zasad budowy i opodatkowania farm wiatrowych. Proponowane rozwiązania są odpowiedzią na oczekiwania przedsiębiorców związanych z energetyką odnawialną. Zapewnią one także harmonizację polskich regulacji z regulacjami unijnymi dotyczącymi pomocy publicznej oraz pozwolą zrealizować cele zawarte w dokumentach strategicznych kraju, takich jak Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (KPD) oraz Polityka Energetyczna Polski do roku 2030 (PEP 2030). Umożliwią również realizację udziału energii z odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii zgodnie z przyjętym przez Polskę zobowiązaniem międzynarodowym.

Nowelizacja wprowadza liczne zmiany w ustawowych definicjach. Katalog zawartych w ustawie definicji rozszerzono m.in. o definicje: biomasy pochodzenia rolniczego, biowęgla, torfyfikatu oraz stałej ceny zakupu. Zmodyfikowano także definicje spółdzielni energetycznej i hybrydowej instalacji odnawialnego źródła energii. Ustawa wprowadza

również nową zasadę kumulacji pomocy publicznej, która umożliwi wypłatę na rzecz wytwórców kwoty równej różnicy pomiędzy ceną zaoferowaną w aukcji a średnią ceną energii elektrycznej, co stanowi tzw. pomoc operacyjną na energię elektryczną ze źródeł odnawialnych.

Ponadto, nowelizacja znosi zakaz modernizacji istniejących turbin wiatrowych, które nie spełniają warunków wskazanych w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (tzw. ustawa odległościowa). Wiatrak taki będzie mógł zostać zmodernizowany, pod warunkiem, że przeprowadzona modernizacja nie zwiększy jego oddziaływania na środowisko oraz nie spowoduje wzrostu jego mocy zainstalowanej. Nowelizacja przewiduje także wydłużenie czasu na budowę i uruchomienie elektrowni wiatrowych niespełniających wymogów ustawy odległościowej, ale posiadających ważne pozwolenia na budowę – do połowy 2021 r.

Wprowadzono również rozwiązania, mające na celu ochronę mieszkańców i właścicieli nieruchomości, na których ulokowano elektrownie wiatrowe przed ewentualnymi szkodami związanymi z ich funkcjonowaniem. Zagwarantowano m.in. przywrócenie nieruchomości udostępnionej na cele elektrowni wiatrowej do stanu pierwotnego, a więc zwrócenie jej w stanie nie pogorszonej po zakończeniu eksploatacji.

Zaproponowane rozwiązania likwidują także wątpliwości interpretacyjne dotyczące sposobu opodatkowania turbin wiatrowych podatkiem od nieruchomości. Aktualne przepisy zezwalają na nałożenie tegoż podatku zarówno na część budowlaną, jak i techniczną turbiny, przy czym

gminy różnie interpretują obowiązujące przepisy. Nowelizacja zakłada ujednoczenie przepisów w brzmieniu bardziej korzystnym dla podatnika z mocą wsteczną – od 1 stycznia 2018 r. Wprowadza ona zmianę definicji budowli w ustawie z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, z której wynikać będzie, że w przypadku elektrowni wiatrowych budowlę stanowią jedynie ich części budowlane. Do definicji budowli w Prawie budowlanym odnosi się natomiast ustawa z dnia z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Efektem zmian będzie zatem objęcie podatkiem od nieruchomości wyłącznie części budowlanych turbin wiatrowych (fundamentów i masztu), nie zaś urządzeń (gondoli, łopat i układu sterującego). Co ważne, planowane zmiany mają wejść w życie z mocą wsteczną od 1 stycznia 2018 r. W praktyce podatnicy, którzy zadeklarowali podatek od nieruchomości za 2018 r. od całej elektrowni wiatrowej, będą mogli wystąpić o zwrot nadpłaconego podatku. Dla części gmin będzie to oznaczać konieczność zwrotu legalnie pobranego podatku, często w milionowych kwotach. Gminy kwestionują konstytucyjność wprowadzanych przepisów, a niektóre z nich już wystąpiły do Prezydenta z prośbą o skierowanie ustawy do Trybunału Konstytucyjnego.

Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu, chcąc uniknąć zarzutów niezgodności przepisów z Konstytucją RP, zaproponowało poprawkę, aby zmiany zaczęły obowiązywać od 1 stycznia 2019 r. Taki sam postulat złożony został w imieniu wszystkich samorządów gminnych. Jednakże 29 czerwca 2018 r. Senat przyjął nowelizację, nie wnosząc żadnych poprawek. Ustawa oczekuje zatem obecnie na podpis Prezydenta. Dodatkowo, wiceminister energii zapowiedział, że rząd wkrótce zacznie prace nad kolejnym pakietem regulacji dotyczących odnawialnych źródeł energii, który miałby wejść w życie jeszcze w tym roku.

Małgorzata Fituch

Aplikant adwokacki

*Miller, Canfield, W. Babicki, A. Chelchowski
i Wspólnicy Sp.k.*